

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Kamervragen over islamitsich godsdienstonderwijs

Datum Kenmerk
DGW/I&I 2008073737

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens staatssecretaris Dijkema van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de antwoorden aan op de door de leden Fritsma en Wilders (beiden PVV) ingezonden schriftelijke vragen over islamitisch godsdienstonderwijs. De kamervragen hebben als kenmerk 2070824070 en zijn ingezonden op 30 juni 2008.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten "Lijfstraffen tijdens les in Koran" 1) en "Religie beïnvloedt prestaties op school"? 2)

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de Amsterdamse stadsdeelraadvoorzitter Ahmed Marcouch erg goed typeert wat de gevolgen voor het Nederlandse onderwijs zijn als de islam de dominante cultuur wordt en dat onze scholen dan gekenmerkt zullen worden door lijfstraffen, een slecht pedagogisch klimaat, angst, radicalisering en schizofrenie onder leerlingen? Zo ja, bent u bereid om het openbaar onderwijs van dit doembeeld te vrijwaren, zodat de integratie nog enige kans van slagen heeft?

Antwoord 2

Wij nemen de recente signalen uit Slotervaart over de zorgelijke kwaliteit van het islamitisch godsdienstonderwijs op weekendscholen uiterst serieus. Wij delen de zorgen van de stadsdeelvoorzitter van Slotervaart op dit punt. Wij distantiëren ons echter van uw suggestie dat de islam de dominante cultuur wordt in het Nederlandse onderwijs en dat scholen in Nederland zullen worden gekenmerkt door de door u genoemde praktijken. De neutraliteit van het openbaar onderwijs staat niet ter discussie. Zoals in de brief,

die namens ons op 26 juni 2008 aan de Tweede Kamer is gezonden 3), reeds is aangegeven, is de neutraliteit van het openbaar basisonderwijs een groot goed. Ieder kind moet zich welkom voelen op de openbare basisschool. De wettelijke regeling van het godsdienst- en het levensbeschouwelijk vormingsonderwijs komt hieraan tegemoet dankzij een strikte scheiding van verantwoordelijkheden. De school is verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van lesruimte en lessen. Een religieuze of levensbeschouwelijke organisatie is steeds verantwoordelijk voor de (kwaliteit van de) lessen. Zij stelt de docenten aan en treedt op als werkgever. Deze scheiding maakt dat de school zich niet bemoeit met de inhoud van het vrijwillige godsdienst- of levensbeschouwelijke onderwijs. Evenmin kunnen de leraren godsdienst- of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs zich bemoeien met de inhoud van het openbaar onderwijs. Het karakter van het openbaar onderwijs blijft dan ook gewaarborgd en de toegankelijkheid voor ieder kind gegarandeerd.

Vraag 3

Bent u op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek van het Europees Universitair Instituut in Florence, waarbij de gerenommeerde onderzoekers Jaap Dronkers en Manon de Heus vaststellen dat de islam schoolprestaties beïnvloedt en dat kinderen met ouders uit moslimlanden minder presteren? Zo ja, is dat onderzoek voor u dan niet een extra reden om af te zien van het voornemen om meer aandacht voor de islam in het openbaar onderwijs te geven?

Antwoord 3

Ja, ik ben op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek. In dat kader wil ik nogmaals verwijzen naar voornoemde brief van staatssecretaris Dijkema en mijzelf, waarin wij hebben gesteld dat de overheid op geen enkele wijze godsdienst- of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs van één specifieke richting zal stimuleren. Indien ouders islamitisch godsdienstonderwijs wensen voor hun kinderen die onderwijs volgen aan een openbare school, dan is dit mogelijk. Net zoals er ook sprake is van bijvoorbeeld katholiek godsdienstonderwijs of humanistisch vormingsonderwijs op openbare scholen aan kinderen wier ouders dat wensen. Dit recht op godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs is ouders van kinderen die een openbare school bezoeken toegekend op grond van artikel 50 en 51 van de Wet op het primair onderwijs. Het gaat hier om een recht dat al tientallen jaren in de wetgeving van (opeenvolgend) het lager onderwijs en het primair onderwijs is opgenomen. De staatssecretaris is niet voornemens de wet op dit punt te wijzigen.

Vraag 4

Bent u op de hoogte van het feit dat de islam diep is doorgedrongen in de inhoud van het islamitische onderwijs en dat de meeste islamscholen worden getypeerd door bestuurlijke onkunde en financiële chaos? Zo ja, bent u bereid om alle islamscholen, evenals de private weekendkoran scholen te sluiten?

Antwoord 4

De vrijheid van onderwijs is een groot goed in onze samenleving en is niet meer weg te denken uit ons onderwijsbestel. Deze onderwijsvrijheid geeft ouders het recht om een school te kiezen voor hun kinderen die onderwijs aanbiedt conform de eigen religieuze voorkeur. Bijzondere scholen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag (bijvoorbeeld protestants-christelijk, rooms-katholiek, islamitisch, hindoe, joods of humanistisch) kunnen zelf invulling geven aan het onderwijs, mits dit onderwijs voldoet aan de eisen van de Wet op het primair onderwijs; daarbij gaat het met name om artikel 8 en 9 van de wet en de bij AMvB vastgestelde kerndoelen. In deze kerndoelen voor het basisonderwijs is onder meer opgenomen dat scholen actief aandacht moeten besteden aan burgerschap en integratie en dat zij de leerlingen vertrouwd moeten maken met de verschillende geestelijke stromingen in de samenleving. De Inspectie van het Onderwijs ziet hier nauwgezet op toe. De inspectie heeft in het verleden onderzoek gedaan op

islamitische scholen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat al deze scholen voldoen aan deze wettelijke eisen en kerndoelen. Het is ons bekend dat er bestuurlijke en financiële problemen zijn bij een aantal islamitische scholen. Vandaar dat de staatssecretarissen Dijkema en Bijsterveldt-Vliegthart een themaonderzoek hebben ingesteld naar de bestuurlijke praktijken van deze scholen, waarover uw Kamer na de zomer zal worden gerapporteerd. Indien sprake blijkt te zijn van bestuurlijke onkunde of financiële wanpraktijken is de staatssecretaris absoluut bereid om in te grijpen, zoals ze in het verleden ook menig keer gedaan heeft. De private weekendscholen waar islamitisch godsdienstonderwijs gegeven wordt zijn geen school in de zin van de onderwijswetgeving. Het Ministerie van OCW heeft in deze dan ook geen handelingsbevoegdheid. De recente signalen uit Slotervaart over de zorgelijke kwaliteit van het islamitisch godsdienstonderwijs op weekendscholen nemen wij echter uiterst serieus. Vandaar dat wij in voornoemde brief van 26 juni 2008 hebben aangekondigd een verkennend onderzoek te starten. De komende tijd zullen hiertoe gesprekken plaatsvinden met onder andere de gemeente Amsterdam, het Contactorgaan Moslims en Overheid, de Contactgroep Islam en verschillende lokale koepelorganisaties. Over de resultaten van dit onderzoek zal uw Kamer worden geïnformeerd.

- 1) Trouw, 20 juni 2008: "Lijfstraffen tijdens les in Koran"
- 2) NRC Handelsblad, 21 juni 2008: "Religie beïnvloedt prestaties op school"
- 3) TK der Staten-Generaal, vergaderjaar 2007-2008, begrotingsnummer 31200 VIII, nr. 199

Hoogachtend,
de minister voor Wonen, Wijken en Integratie,

drs. Ella Vogelaar